

Social Ekonomi och Nationella Socialfonden 2007-2013

Nationellt strukturfondsprogram (ESF) för regional konkurrenskraft och sysselsättning i Sverige 2007-2013

I. Ram för socialfondsinsatserna

Programmet möjliggör insatser som syftar till att påverka:

- enskilda individers och grupper situation i arbetslivet.
- produktivitet och tillväxt av företag, myndigheter och organisationer
- formella och informella processer, arbets-sätt
- indirekt påverkan på policy och idé utveckling

Övergripande mål för EU:s sysselsättningspolitik (EES):

- **Full sysselsättning**

Nya Möjligheter

Den nya Socialfondsperioden ger stora möjligheter för den Sociala Ekonomin och dess entreprenörer. Inom programområde 1 kan projekt genomföras med kompetensutveckling som bas för personer i arbete och inom programområde 2 kan vi genomföra projekt i partnerskap med utsatta individer och aktörer som syftar till återintegration och jobbskapande.

Speciellt spännande tycker jag det är att se hur väsentligt den nya programperioden lyfter fram entreprenörskapet och företagande där den sociala ekonomin och det sociala företagandet är av avgörande betydelse.

- Lisa Fröbel

- **Bättre kvalité på jobben**
- **Stärkt social och regional sammanhållning**

Riktlinjer:

- Att göra EU **mer attraktiv** för arbete och investeringar
- Att skapa **tillväxt** genom förbättrad kunskap och innovation
- Fler och bättre jobb

Konvergens, Regional konkurrenskraft och sysselsättning samt territoriellt samarbete:

- Regional konkurrenskraft: förutse och främja ekonomiska förändringar (innovation och kunskapssamhälle, tillgänglighet,
- miljö och riskförebyggande, fler och bättre jobb) → ERUF och ESF
- Territoriellt samarbete: interreg → 3 programtyper: gränsregionala, transnationella, interregionala program.

Nationellt handlingsprogram för tillväxt och sysselsättning 2006-2008

Riktlinjerna för den ekonomiska politiken och de gemensamma riktlinjerna för sysselsättningspolitiken tar sikte på de viktigaste framtida utmaningarna, som globaliseringen och den åldrande befolkningen, och fokuserar på behovet av reformer för att främja konkurrenskraft och ekonomisk tillväxt samt fler och bättre jobb inom ramen för det övergripande målet för hållbar utveckling. (sid 12)

Mål:

- Högre sysselsättning
- Lägre arbetslöshet
- Minskning av utanförskapet på arbetsmarknaden

Stor vikt läggs på unga människor:

”Den europeiska ungdomspakten, som är en del i det svenska nationella handlingsprogrammet för tillväxt och sysselsättning, (...) syftar till att främja ungas **möjligheter att få en bra utbildning och ett arbete**, att studera, praktisera och arbeta utomlands, att vara delaktiga i samhället samt att bättre kunna kombinera yrkes- och familjeliv.”

Nationell strategi för regional konkurrenskraft, entreprenörskap och sysselsättning

- Innovation och förnyelse med innovativa miljöer och entreprenörskap som särskilt viktiga områden
- Kompetensförsörjning och ökat arbetskraftsutbud.
- Tillgänglighet, med regionförstoring och ett utvecklat informationssamhälle som särskilt viktiga insatsområden.
- Strategiskt gränsöverskridande samarbete

”(...) ett tydligt, både lokalt och regionalt, näringslivsperspektiv (...). Det är viktigt att finna former som stimulerar näringslivsaktörer, **däribland företrädare för den sociala ekonomin**, att medverka i genomförandet.”(sid. 15)

Fokus ligger på **storstad**: minska utanförskapet (både Socialfonden och regionalfonden är viktiga verktyg). ”Socialfonden bör enligt strategin bidra till det storstadspolitiska arbete som pågår i syfte att minska utanförskapet på arbetsmarknaden. Det handlar om att stödja utvecklingsarbete i utsatta stadsdelar utifrån ett helhetsperspektiv och **med medborgarnas behov av egenmakt i centrum**. Till de territoriella förutsättningar som omnämns i den nationella strategin hör även de **glest befolkade områdena i norra Sverige**.

1.1 Ambitioner och målsättningar inom olika politikområden

Arbetsmarknadspolitik

- Bidra till en väl fungerade arbetsmarknad.
- Enklare och mindre kostsamt att anställa
- Underlätta för de som under en längre period har varit utanför arbetsmarknad
- Billigare att anställa ungdomar
- Sänka arbetsgivaravgiften

Integrationspolitik

- Eget företagandet och fler arbetstillfällen
- Utbildningspolitik för kunskap
- Förbättrad introduktion för nyanlända invandrare
- Insatser mot diskriminering

Näringspolitik

- Främja hållbar tillväxt
- Ökad konkurrenskraft: kunskapsförsörjning, produktförnyelse, effektivas produktionsprocesser

Utbildningspolitik och Livslångt lärande (LLL)

- Samarbete mellan utbildningssystemet och samhället
- Tillgång till olika slag av lär-miljöer

Jämställdhetspolitik

- Kvinnor och män skall ha samma makt att forma samhället och sina egna liv

Funktionshindrade

- Undanröja hinder för full delaktighet i samhället

Socialtjänstpolitik

- Stärka förmågan och möjligheten till social delaktighet för människor i ekonomiskt och socialt utsatta situationer samt att stärka skyddet för utsatta barn

Regional utvecklingspolitik

- ”Tillväxten skapas på lokal och regional nivå, av människor i företag”

Landsbygdspolitik

- Hållbar ekonomisk, ekologisk och social utveckling av landsbygden (landsbygdsprogrammet)

Storstadspolitik

- Motverka ökad segregation

1.2 Socioekonomisk analys

UNDERLAG FÖR:

1. socialfondsprogrammet inriktning och innehåll
2. utformande och genomförandet av de 8 regionala ESF-planer

Arbetsmarknadens strukturförändringar

- Krympande industrisektor och utlokalisering av varuproduktion, växande tjänstesektor, forskning och utveckling kräver stor rörlighet och bra matchning på arbetsmarknaden.

Företagsstruktur

- Mikroföretag eller SME de flesta arbetar inom tjänstesektorn
- Fler män startar företag än kvinnor

Utanförskap, sysselsättning, arbetslöshet och arbetade timmar

- Stora delar av den svenska arbetsförä befolkningen står utanför den reguljära arbetsmarknaden.

Regionala arbetsmarknader

- Regionerna har skilda sysselsättningsnivåer på grund av olikheter i åldersstrukturer på regional nivå.
- Den prognostiserade sysselsättningsökningen fram till 2020 förväntas främst koncentreras till befolkningstäta regioner (Stockholm, Göteborg, Malmö).
- Bristen inom vård och omsorg beräknas bli störst i glesbefolkade och perifera områden som ofta har en hög andel offentligt

anställda. Åldersstrukturförändringarna gör inte enbart att utbudet av arbetskraft minskar utan även att behovet av vård ökar.

Utrikes föddas arbetskraftsdeltagande

- Stora skillnader finns mellan utrikes och inrikes födda och mellan utrikes födda från olika födelseregioner när det gäller arbetskraftsdeltagande och utanförskap, sysselsättning och arbetslöshet.
- Gapet mellan inrikes och utrikes föddas sysselsättningsgrad är avsevärt större för dem som har varit kort tid i Sverige.
- Negativa attityder och bristande kunskaper utgör hinder för att utnyttja invandrarernas kompetenser.
- Även ungdomar med utländsk bakgrund har lägre löner, lägre sysselsättning och högre arbetslöshet än andra ungdomar.

Arbetsmarknadsdeltagandet för kvinnor och män med funktionshinder

- Behov som sysselsatta funktionshindrade främst nämner som viktiga för att kunna utföra sitt arbete är anpassade arbetsuppgifter, anpassat arbetstempo samt anpassad arbetstid.

Högt arbetskraftsdeltagande bland äldre och kvinnor

- Högsta sysselsättningsgraden bland kvinnor inom EU år 2005 (70,2 %)
- Högsta sysselsättningsgraden bland äldre (55-64 år) 69,5 procent under 2005

Ohälsa

- Sjukfrånvaron normal i ett internationellt perspektiv trots en relativt god arbetsmarknadssituation.
- Under de senaste åren har andelen personer med sjuk- och rehabiliteringspenning minskat kraftigt,

Arbetsmarknadens flexibilitet och matchning

- Rörlighet och god matchning på arbetsmarknaden utjämnar de obalanser som kan finnas mellan regioner och sektorer och skyndar på tillsättningen av lediga arbeten.

- Det finns två dimensioner av arbetskraftsrörlighet; den geografiska rörligheten samt rörlighet inom och mellan sektorer (arbetsgivarbyten).
- En god matchning på arbetsmarknaden kännetecknas bl.a. av låg arbetslöshet och korta söktider för dem som är arbetslösa, men även av att kvaliteten i matchningen är god genom att den arbetssökande får

ett jobb som passar dennes kvalifikationer.

Arbetskraftens utbildningsnivå

- Det svenska utbildningssystemet erbjuder goda möjligheter till utbildning
- Sverige har bland det högsta deltagandet i livslångt lärande.
- Sverige har en relativt stor andel högt utbildade invandrare (över 30%)

1.3 Arbetsmarknaden utmaningar

Demografi och arbetskraftsutbud

- Befolkningens åldrande
- Outnyttjad arbetskraft (de som ofrivilligt står utanför arbetsmarknaden)

Arbetsbud i timmar

- Antalet arbetade timmar måste öka för att ekonomin skall kunna utvecklas: längre medelarbetstid eller utökad arbetskraftsutbud (tidigare etableringsålder, färre sjukskrivna och färre förtidspensionerade, bättre integration av utrikes födda, senare utträde från arbetsmarknaden)

Arbetsmarknaden ur ett jämställdhetsperspektiv

- Vertikala könssegregering
- Löneskillnader
- Fler män än kvinnor är företagare
- Flera kvinnor arbetar deltid
- Föräldraledighet

1.4 SWOT analys

Styrkor

- Hög utbildningsnivå
- Hög produktivitet
- Hög förvärvsfrekvens
- Stort antal äldre förvärvsarbetande
- Relativt sett stor andel förvärvsarbetande kvinnor

Svagheter

- Hög arbetslöshet bland utrikes födda
- Hög ungdomsarbetslöshet
- Stor andel med sociala ersättningar
- Kort årsarbetstid per sysselsatt
- Många med tidsbegränsad anställning
- Liten rörlighet i arbetskraften
- Stigande arbetslöshet för funktionshindrade

- Högre arbetslöshet bland kvinnor än bland män
- Konstant stor löneskillnad mellan män och kvinnor under det senaste decenniet
- Skillnader i sysselsättningsgrad mellan olika yrkesgrupper

Möjligheter

- Arbetskraftsutbudet är större än det som idag tas till vara
- Ökande andel nyföretagare
- Minskande sjukfrånvaro
- Positiv trend för antalet arbetade timmar
- Minskande antal deltidsarbetande kvinnor
- Behålla en låg sjukfrånvaro även i högkonjunktur

Hot

- Åldrande befolkning: en allt mindre del av befolkningen skall försörja allt fler
- Särskilt hög andel sjukskrivna inom kvinnodominerade kommunala arbetsområden
- Sysselsättningsökningen är mindre inom kvinnodominerade yrken
- Lågt barnafödande
- Regionala skillnader i sysselsättning och arbetslöshet
- Sent genomsnittligt inträde på arbetsmarknaden

2. ESF inriktning

1. kompetensutveckling för de sysselsatta
2. underlätta för personer som står långt från arbetsmarknaden
3. förebygga, motverka diskriminering på arbetsmarknad (tillgång till riskkapital, rådgivning, utbildning...för kvinnliga företagare och personer med invandrar bakgrund)
4. förebygga långtidssjukskrivning och underlätta återgång till arbete

Artikel 3, enligt bilaga IV "Utgiftskategorier" i rådets förordning nr 1083/2006

b) – ii) Genomförande av aktiva och förebyggande åtgärder för att tidigt kunna identifiera behov, med individuella handlingsplaner och individanpassat stöd(...), verksamhet som egenföretagare och företagsetablering – **inklusive kooperativa företag** (sid 39)

c) – i) vägar till integrering och återinträde i arbetslivet för missgynnade personer, genom åtgärder som ökar anställbarheten, **inbegripet inom**

den sociala ekonomin, tillgång till yrkesutbildning...

ii) acceptens av mångfald på arbetsplatsen och bekämpande av diskriminering när det gäller att få tillgång till och gå vidare till arbetsmarknaden, också genom att involvera lokalsamhällen och lokala företag och främjande av lokala sysselsättningsalternativ (sid 39).

Konferens "Tåsödalen i Europa 2005"

2.1 Kriterier för genomförande av programmet och de regionala ESF Planerna

1. främja lärande miljöer

Kompetensutveckling, med utgångspunkt i den enskildes behov

- Informella lärandet
 - Samverkan för utveckling av lärande miljöer kan engagera t.ex. aktörer såsom utbildningsväsende, arbetsmarknadsmyndigheter, arbetsmarknadsparter och arbetsgivare **och social ekonomi** (sid 4)
- 2 främja innovativ verksamhet
 3. pröva alternativa sätta att investera i human kapital
 4. främja samverkan främja strategisk påverkansarbete

2.2 Programområde 1: ökade möjligheter till utveckling och omställning i arbetslivet

Mål

1. Bidra till kompetensutveckling som underlättar för sysselsatta kvinnor och män att utvecklas i takt med arbetslivets krav.
2. Bidra till ökade kunskaper i arbetslivet om hur diskriminering motverkas och likabehandling främjas.

Målgrupp

- Sysselsatta personer (företagare och anställda, medarbetare, chefer, inom privat, offentliga och ideell verksamhet)

Indikatorer

- Resultat och effekt indikatorer
- Finansiella och fysiska indikatorer

Beskrivning av programområdet

Underlätta för sysselsatta att utvecklas i takt med arbetslivets krav

- Kompetensutveckling
- Fokus på entreprenörskap – ”på så sätt kan fler arbetstillfällen skapas inom privat och offentlig sektor **inklusive den sociala ekonomin** (sid 45).
- Synliggöra individens olika kompetenser
- Främja likabehandling i arbetslivet – främja tillväxt och sysselsättning
- Ökad integration
- Lika behandling, kompetenshöjande insatser för att främja likabehandling
- Ökad jämställdhet

2.3 Program område 2: nya möjligheter till arbete

Mål

1. Bidra till att kvinnor och män som står långt från arbetsmarknaden utvecklas och kommer närmare arbetsmarknaden.
2. Bidra till verksamhet som vidgar möjligheterna för kvinnor och män att arbeta utifrån sina egna förutsättningar.
3. Bidra till likabehandling i arbetslivet.
4. Bidra till att underlätta ungas etablering i arbetslivet.
5. Bidra till att underlätta för personer med utländsk bakgrund att etablera sig i arbetslivet.

Målgrupp

- Är helt arbetslösa sedan minst ett år (minst 3 månader för personer i åldern 18-24 år), eller
- Är helt eller delvis sjukskrivna sedan minst 6 månader, eller
- Har hel eller delvis sjuk- och aktivitetsersättning, eller
- Erhåller ekonomiskt bistånd enligt socialtjänstlagen för sin försörjning, eller
- Är unga och befinner sig i övergången mellan studier och arbetslivet.

Indikatorer

- Resultat och effektindikatorer
- Fysiska och finansilla indikatorer

Beskrivning av programområdet

- Ökad social sammanhållning och ett inkluderande arbetsliv med fokus på personer som idag står långt från arbetsmarknaden, men som genom att delta i något av projekten, ökar sina möjligheter att komma in och stanna kvar på arbetsmarknaden
 - effektivare matchning mellan arbetssökande och arbetsgivare ge-

nom intensifierad jobbsökning, vägledning, utbildning och coaching

- insatser som fokuserar både på individens kompetens, behov och förutsättningar och på behoven hos arbetsgivaren
- Underlätta för personer med utländsk bakgrund att etablera sig på arbetsmarknaden
- Underlätta för unga att etablera sig på arbetsmarknaden
 - insatser som syftar till att gruppen unga som hamnat i ett utanförskap minskar
 - insatser i syfte att förebygga att unga hamnar i ett utanförskap
 - insatser riktade till unga som är på väg in i arbetslivet, med särskilt fokus på de som ej fullföljt sina gymnasiestudier
 - förebygga att unga hamnar i utanförskap, innebär samverkan mellan olika aktörer, t.ex. kommunen, arbetsförmedlingen, utbildningsväsendet, privata och offentliga arbetsgivare samt organisationer, sammanslutningar **och företag inom den sociala ekonomin** (sid 48). Det handlar om att förbereda unga studerande för arbetslivet
 - samverkan mellan skola och arbetsliv kan bidra till matchningen mellan ungas val av utbildning, utbildningars faktiska innehåll och arbetslivets behov av kompetens förbättras
- Förhållanden i utsatta stadsdelar i storstäder och större städer samt de glest befolkade områdena i norra Sverige bör beaktas.
- Metoder och erfarenheter som gett goda resultat bör spridas till den ordinarie verksamheten efter projektets slut

Önskvärt att projektverksamhet kan leva vidare av egen kraft på kommersiell bas.

2.4 Projekt inom område 1

- Projekt som bidrar till ökad kompetens hos utvalda målgrupper inom vissa kompetensområden. Det kan handla om
- Kompetensutveckling i syfte att främja likabehandling i arbetslivet med någon/några av grunderna för diskriminering som utgångspunkt.
- Projekt kan vara processtödjande för att bidra till ökad kvalitet i förberedelser och genomförandet (kriterier, programområdets målsättningar, spridning och påverkan, uppföljning och utvärdering, transnationellt arbete m.m.).

Projekt som omfattar: **kompetensutvecklings-satsningar** för deltagare från flera arbetsplatser, med en aktör som projektägare och slutlig stödmottagare t.ex.

- Näringsliv, arbetsmarknadens organisationer, högskolor och universitet, **social ekonomi** (sid 49)
- Förprojekteringsfas (kan genomföras med eller utan ESF stöd) som skall resultera i en ansökan om stöd
- Genomförandefas

Såväl förprojekteringsfasen som genomförandefasen kan användas för att genom kompetenshöjande insatser öka medvetenheten om hur diskriminering och utestängning i arbetslivet kan förebyggas, i syfte att främja likabehandling och att bättre ta till vara befintlig kompetens på arbetsmarknaden.

2.5 Projekt inom programområde 2

Projekt inom programområde 2 skall samverka mellan för projektsyftet relevanta aktörer eftersträvar, med en aktör som projektägare och slutlig stödmottagare.

- Möjlighet till förprojektering för att kartlägga utvecklingsbehov och idéer och förutsättningar för den verksamhet som skall prövas i genomförandet av projektet
- Förprojekteringen skall resultera i en ansökan för projektgenomförande
- Förprojekteringen kan genomföras såväl med som utan ESF-stöd

Transnationell verksamhet

- Gemensamt utvecklingsarbete
- Ömsesidigt erfarenhetsutbyte och lärande på EU-nivå utifrån gjorda lärdomar och framkomna resultat i socialfondsprojekten

- Samarbete mellan projekt i två eller flera medlemsstater bestående av gemensamt utvecklingsarbete, lärande och erfarenhetsutbyte (Equal 2000-2006).

- Samarbete mellan nationella nätverk som fokuserar ett specifikt problem eller ämne – aktörer inom ett visst avgränsat fält samarbetar med motsvarande aktörer i andra länder, t.ex. arbetsmarknadens parter. Utbyte av information, gemensamma aktiviteter och policyutveckling kan vara föremål för samarbetet.

- Samarbeten mellan nationella organisationer motsvarande för socialfonden förvaltande myndigheter i olika medlemsstater, grupper av experter t.ex. ÖK-ledamöter i syfte att utbyta erfarenheter av socialfondsrelaterad verksamhet för att utveckla Lissabonprocessen och den nationella agendan, samt förbättring av koordineringen mellan medlemsländerna med avseende på genomförandefrågor.

Uppföljning och utvärdering

- Bidra till att projektverksamheten ger utrymme för reflektion och lärande
- Bidra till styrningen av det fortsatta arbetet

Projektägare

aktörer både inom offentlig och privat sektor, t.ex. arbetsmarknadens organisationer, kommunen, arbetsförmedlingen, försäkringskassan, ideella organisationer, sammanslutningar **och företag inom den sociala ekonomin** (sid 52), utbildningsanordnare och företag.

2.6 Programområde 3: Tekniskt stöd

- Arbete i partnerskap är ett medel eller en modell för samverkan som utgör en grundläggande förutsättning för förberedelser för, genomförande, uppföljning och utvärdering av strukturfondsprogrammen under 2007–2013.
- Som partnerskap räknas allianser och initiativ genom nätverk mellan för projektverksamheten berörda intressenter, till exempel arbetsmarknadens parter, utbildningsanordnare och icke-statliga organisationer, på lokal, regional, interregional, nationell och transnationell nivå, men även konsortier, nätverk och arbetsgrupper med tydligt definierat uppdrag.

Samverkan i det nationella strukturfondsprogrammet för socialfonden kan omfatta aktörer på såväl lokal, regional, interregional, nationell som transnationell nivå.

3.1 Partnerskap och samverkan

**Förvaltningsmyndighet och
attesterade myndighet**

Rådet för Europeiska Socialfonden i Sverige

Revisionsmyndighet

Ekonomistyrningsverket (ESV)

Strukturfondspartnerskapet

- Skall bildas inom området för varje regional ESF-plan och motsva-

- Finansiera åtgärder i samband med förberedelser, förvaltning, övervakning, utvärdering, information och kontroller avseende operativa program

Finansiera åtgärder för att stärka den administrativa förmågan för genomförandet av fonderna, med upp till högst 4 procent av de totala medlen.

3. Förutsättningar för genomförande av programmet

grupper och verksamheter i arbetslivet; t.ex. arbetsmarknadens organisationer, ideella organisationer, sammanslutningar och företag inom den sociala ekonomin (sid 53), privata och offentliga arbetsgivare, försäkringskassa, arbetsförmedling och andra myndigheter, kommunen, socialtjänsten och utbildningsaktörer

rande regionala strukturfondsprogram inom Europeiska regionala utvecklingsfonden.

- Skall ha till uppgift att prioritera mellan ansökningar om stöd till projekt inom ramen för det nationella strukturfondsprogrammet för

socialfonden och de regionala strukturfondsprogrammen.

Den förvaltande myndigheten

- Skall samråda med det berörda strukturfondspartnerskapet
- Skall bevilja stöd i enlighet med partnerskapets prioriteringar mellan projekt
- Skall inför samrådet tillhandahålla erforderligt

beslutsunderlag för strukturfondspartnerskapets prioriteringar.

Strukturfondspartnerskap

- Skall bestå av förtroendevalda representanter för kommuner och landsting i berörda län samt, i vissa fall, för Sametinget, liksom av företrädare för arbetsmarknadens organisationer och för berörda läns-

styrelser, länsarbetsnämnder, **intresseorganisationer och föreningar.**

- Regeringen skall utse ordförande för strukturfondspartnerskapet.

Ordföranden skall utse övriga ledamöter i strukturfondspartnerskapet enligt de grunder som regeringen bestämmer.

3.2 Regionala ESF-planer inom ramen för det nationella strukturfondsprogrammet (ESF)

Den regionala ESF-planen är ett formellt styrande dokument som avgör innehållet i regions ESF-relaterade satsningar. De regionala ESF-planerna avgränsas av det nationella programmet och bygger på analys med regional inriktning och fokus samt beskriver arbetsformer i genomförande av planen.

Ansvarsfördelning

Strukturfondspartnerskapen

- Skall erbjudas att, i nära samråd med den förvaltande myndigheten, utarbeta de regionala ESF-planerna inom ramen för det nationella strukturfondsprogrammet.
- Bör därvid även ansvara för att planerna förankras i regionerna.
- Det är av avgörande betydelse att företrädare för såväl näringsliv som offentlig och ideell sektor involveras i processen för utarbetandet av planerna för att säkerställa en bred delaktighet i programmet och ta till vara kunskaper om regionen.
- Skall följa upp den regionala ESF-planen
- Kan föreslå förändringar av planen. Planen kan vid behov revideras en gång per år.

Den förvaltande myndigheten

- Skall bidra till att ESF-planen ligger i linje med programmet genom att under processen med utarbetande av planen bl.a. lämna fakta om vilka förutsättningar och formella krav som myndigheten har i genomförandet av det nationella strukturfondsprogrammet.
- Skall bereda planerna innan de tas upp i övervakningskommittén för programmet.
- Kan på grundval av vad som framkommer vid uppföljning och utvärdering av programmet föreslå förändringar i de regionala ESF-planerna.

Övervakningskommittén

- Skall avgöra om innehållet i respektive regional ESF-plan överensstämmer med programmets ramar och intentioner.

Urvalskriterier

- Skall tas fram av den förvaltande myndigheten och
- Godkännas av övervakningskommittén

Utlysningar av programmedel

- Skall ske utifrån inriktningen i den regionala ESF-planen.
- Regionala prioriteringar skall formuleras i samband med framtagande av den regionala planen.

Nationell utlysning

- Kan gälla hela landet eller delar av landet dvs. ett antal regioner.
- Förvaltande myndighet kan efter samråd med ett eller flera strukturfondspartnerskap genomföra en nationell utlysning om medel avsatts för detta ändamål i fördelningen av programmedlen.
- Urvalskriterier för nationella utlysningar väljs av den förvaltande myndigheten i samråd med minst ett strukturfondspartnerskap.
- Urvalskriterierna skall godkännas av övervakningskommittén. Inkomna projektansökningar bereds inom den förvaltande myndigheten.
- Strukturfondspartnerskapet skall prioritera mellan ansökningarna.
- Myndigheten fattar beslut

Transnationell projektverksamhet

- Hanteras enligt ovan nämnda ordning för nationella utlysningar om utlysningen omfattar flera svenska regioner.

Upphandling av projektverksamhet

- Utrymme för den förvaltande myndigheten att genom offentlig upphandling ingå avtal med en aktör för utförande ESF-insatser.
- Den förvaltande myndigheten avgör när offentlig upphandling är lämplig för genomförande av programmet.
- Bedömning av inkomna anbud görs av den förvaltande myndigheten.

Övervakningskommitté

- Skall inrättas inom 3 månader efter dagen för anmälan till medlemsstaten om beslutet om godkännande av operativa programmet.

Sammansättning: de partners som är mest representativa på nationell, regional och lokal nivå

1. arbetsmarknadens organisationer
2. berörda myndigheter
3. **ideella och andra organisationer**
4. (forskarvärlden)

Uppgifter:

- Granska och godkänna kriterierna för urval av de insatser som skall finansieras inom 6 månader efter godkännande av det operativa programmet
- Se över hur långt man har kommit
- Granska resultaten
- Gå genom och godkänna årsrapporter samt slutrapporter
- Informeras om den årliga kontrollrapporten
- Kan föreslå förvaltningsmyndigheten översyn eller genomgång av det operativa programmet
- Granska och godkänna förslag till ändring

Årlig genomgång: gå genom framstegen i genomförandet av det operativa programmet (op)

Uppföljning och utvärdering

- Förhandsbedömning av det op löper parallellt under programskrivningsprocessen för att optimera fördelning av budgetmedlen under de operativa programmen och förbättra kvaliteten i programplanering
- Utvärdering under programperioden (interna eller externa experter)
- Efterhandsutvärdering (Kommissionen) för varje mål

På programnivå: program utvärderingen skall behandla

- Stödets relevans
- Stödets konsistens
- Stödets effekter
- Stödets effektivitet (lönsamhetsanalys)
- Utvärdera mervärdet

På projektnivå

- Stimulera till reflektion och lärande
- Har betydelse för utvärderingen på programnivå

Indikatorer

Bör koncentreras till 2 nivåer

- Genom kategorisering av fysiska och finansiella indikatorer samt data som beskriver mottagarnas karaktäristiska; ålder, kön, status på arbetsmarknaden etc.
- De övriga förutsättningar för jämförelser som behövs för att visa hur ESF bidrar till det europeiska arbetet för tillväxt och sysselsättning, skall i huvudsak hanteras genom det system för uppföljning som redan finns för policyområdena sysselsättning, sammanhållning och utbildning.

Fokuserade och användarorienterade indikatorsystem

- Input indicators
- Finalcial indicators
- Output indicators
- Result indicators
- Impact indicators
- Process

Inom programmet möjliggörs processtödjande projekt vars syfte är att bidra med kunskap och råd inför och under genomförande av socialfondsrelaterade insatser med avseende på bl.a. strategiskt påverkansarbete, uppföljning, utvärdering och lärande, kommunikation, styrning och process.

3.3 Finansiering

Medfinansiering

- Programområde 1: nationell offentlig medfinansiering med medel som särskild anvisas av regeringen i regleringsbrev till Svenska ESF-rådet
- Programområde 2: medfinansiering med statliga medel som beslutas på främst regional och lokal nivå
- Programområde 2: medfinansiering med stöd till projektdeltagarnas försörjning enligt förordningar inom arbetsmarknadspolitiken och socialförsäkringspolitikens områden. Offentlig medfinansiering kommer i första hand från Arbetsmarknadsverket, Försäkringskassan och kommuner, men också från länsstyrelser, landsting m.fl. offentliga huvudmän.
- Arbetsförmedlingen, försäkringskassan, kommunen, socialtjänsten kan samarbeta med exempelvis ett bemannings- och rekryteringsföretag i syfte att skapa kompletterande förmedlingsverksamhet.

3.4 Socialfonden och andra program

- **ESF och ERUF**

Ett belopp motsvarande upp till 10 procent av budgeten för varje programområde (upp till 15 procent när det gäller särskilda insatser för social integration enligt artikel 3 1.c) får användas för att finansiera sådana insatser som faller inom ramen för den andra strukturfonden och vice versa för de regionala strukturfondsprogrammen.

- **ESF och LLL**

LLL omfattar alla utbildningsnivåer. En utbildning som tagits fram inom ramen för LLL skulle kunna ingå i ett ESF-projekt

- **ESF och Landsbygdsutvecklingsprogrammet**

Landsbygdsprogrammet rymmer möjligheter till kompetensutveckling av sysselsatta; främst företagare och landsbygdsaktörer med anknytning till lantbruk, landsbygd och lokal utveckling. Förvaltande myndigheter för dessa program bör eftersträva samverkan i hanteringen av berörda projektansökningar för att minska risken för eventuellt oklara gränsdragningar mellan programmen.

- **EFS och det nationella strukturfondsprogrammet och Europeiska Fiskerifonden**

Programmet för EFF ger bl.a. utrymme för insatser för kompetensutveckling.

Kompetensutveckling inom EFF avser främst företagare och aktörer med anknytning till fiskerinäringen och aktiviteter med anknytning till fiske på landsbygden.

- **ESF och J&J**

För Jeremie baseras insatserna på analyser som visar på de behov och brister som finns. För Jessica baseras insatserna på en integrerad plan för stadsutveckling för de städer som ingår.

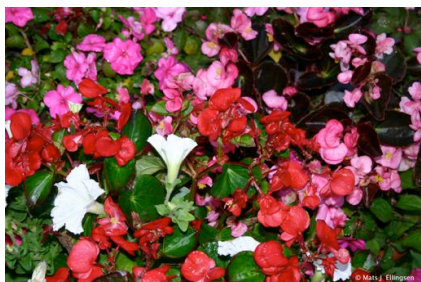
- **ESF och Territoriellt samarbete**

Eftersom både socialfonden och de territoriella samarbetsprogrammen har strävan efter ökad rörlighet på arbetsmarknaden gemensamt, är det värdefullt ifall det nationella strukturfondsprogrammet och programmen för territoriellt samarbete kan bidra till ömsesidiga synergieffekter som resultat av projektinsatser inom respektive program.

- **ESF och europeiska fonden för integration av tredjelandsmedborgare**

Ansvariga myndigheter bör eftersträva att insatser inom ramen för socialfonden respektive Europeiska fonden för integration av tredjelandsmedborgare kompletterar varandra.

3.5 Finansiella förutsättningar

Medelsramen för det nationella socialfondsprogrammet beräknas till 691,6 miljoner €.

Programområde 1: 29% (199 miljoner ca)

Programområde 2: 67% (464,7 miljoner ca)

Programområde 3: 4% (27,6 miljoner ca)

www.serus.se

Bilaga: Framtagande av nationellt strukturfondsprogram (ESF) för regional konkurrenskraft och sysselsättning

Under utarbetandet av föreliggande nationellt strukturfondsprogram för regional konkurrenskraft och sysselsättning i Sverige, har en nära dialog förts löpande med företrädare för arbetsmarknadens parter; Företagarna, LO, SACO, Svenskt Näringsliv, Sveriges kommuner och landsting samt TCO.

Vidare har regionala möten hållits i Luleå, Växjö, Stockholm och Göteborg, till vilka företrädare för de regionala partnerskapen för Mål 3 under 2000-2006 bjudits in, tillsammans med regionala och lokala politiker och representanter för länsstyrelserna. Mötena har syftat till att ge de lokala och regionala företrädarna möjlighet att lämna information och synpunkter av betydelse för kommande programarbete.

Utöver dessa möten har dialog förts med bl.a. DO, JämO, RFSL, HSO och andra **företrädare för den sociala ekonomin** (sid 81), Svenska ESF-rådet, Försäkringskassan och AMS.